

Mediinski fakultet, UCG

N/R Prof dr Elviru Zvrku,

Rukovodiocu za specijalizacije Medicinskog fakulteta, UCG

UNIVERZITET CRNE GORE MEDICINSKI FAKULTET				
Primjeno	Org. jed.	Brj	Prilog	Vrijednost
06.06.2024	med	177/2		

PREDMET: Inicijativa za uvođenje nove specijalizacije za doktore stomatologije

- PREVENTIVNA I DJEČJA STOMATOLOGIJA

Poštovani Profesore,

Nakon održanog sastanka nastavnika na katedrama Preventivne i Dječje stomatologije, a shodno potrebama države (vraćanje stomatologije u javni sektor kroz uvođenje školskih stomatoloških ambulanti na nivou primarne zdravstvene zaštite), podnosimo inicijativu za uvođenje specijalizacije za doktore stomatologije **PREVENTIVNA I DJEČJA STOMATOLOGIJA**.

Napominjemo, da smo nakon uvida strukture specijalističkog kadra iz ove oblasti, a koji smo dobili iz Stomatološke komore, konstatovali da se radi o veoma deficitarnom kadru u Crnoj Gori , starosne strukture preko 50 godina i da postoji mogućnost da u doglednom periodu ostanemo bez specijalista iz ove oblasti.

Podnosilac inicijative:

Doc dr Mirjana Đuričković,

Spec. Preventivne i Dječje stomatologije,

Podgorica, 6.06.2024.

Rukovodilac Studijskog programa Stomatologija

Inicijativa za pokretanje specijalizacije	
Specijalizacija	PREVENTIVNA I DJEČJA STOMATOLOGIJA
Predložena dužina trajanja specijalizacije	3 GODINE (36 MJESECI)
Potencijalni partneri - ustanove iz inostranstva	STOMATOLOŠKI FAKULTETI IZ REGIONA
Da li je ostvaren kontakt sa potencijalnim partnerima? (DA/ NE)	✓
Broj nastavnika na katedri	DVA
Predlog za članove radne grupe	DOC. DR. MIRJANA ĐURIČKOVIĆ DOC. DR. SNEŽANA MATIJEVIĆ DOC. DR. JASMINKA ANĐELIĆ PROF. DR. ELVIR ŽVRKO
Komentar – dodatne informacije	

Mirjana Đurić-Ković

.....
Prezime, ime, potpis

Podgorica, 6. 06. 2024.

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET PODGORICA

N/r Dekanu Prof. dr Miodragu Radunoviću

UNIVERZITET CRNE GORE MEDICINSKI FAKULTET			
Primijeno: 16.12.2024			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
med	177/7	-1	

Predmet: Plan i Program specijalizacije iz Preventivne i dječje stomatologije

Uvaženi,

U ime radne grupe koju je Odlukom formirao Dekan Medicinskog fakulteta (broj 177/7 od 13.09.2024.) dostavljam Plan i Program specijalizacije iz oblasti Preventivna i dječja stomatologija na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore na dalju proceduru.

S poštovanjem,

Doc dr Mirjana Đuričković

Rukovodilac studijskog programa Stomatologija

PREVENTIVNA I DJEČJA STOMATOLOGIJA

Trajanje specijalizacije 3 godine (36 mjeseci)

Preventivna i dječja stomatologija je stomatološka grana koja se bavi preventivnim i terapijskim postupcima radi očuvanja oralnog zdravlja djece od rođenja do kraja adolescencije. Bazira se na integraciji znanja iz različitih stomatoloških, medicinskih i socijalnih nauka, prilagođenih jedinstvenim potrebama djeteta i mlade osobe u razvoju.

Rana prevencija u djetinjstvu omogućava očuvanje zdravlja orofacijalne regije. Preventivna i dječja stomatologija uključuje ranu dijagnozu i liječenje različitih oralnih bolesti i stanja, poput karijesa, oboljenja parodontijuma, poremećaja mineralizacije, problema u razvoju i nicanju zuba, kao i traumatskih povreda. Ovo se odnosi kako na zdravu djecu, tako i na onu sa zdravstvenim problemima ili smetnjama u razvoju.

Specijalizacija iz preventivne i dječje stomatologije podrazumjeva sticanje znanja i obučenosť u kliničkom radu kao i istraživački rad u okviru etiologije, prevencije i terapije oralnih oboljenja djece u periodu od rođenja do adolescencije.

Kao specijalistička disciplina, ova specijalizacija objedinjuje napredna stomatološka znanja i vještine s medicinskim, psihološkim i pedagoškim znanjima o djeci i mladima. Specijalista preventivne i dječje stomatologije mora biti kompetentan praktičar i savjetnik sposoban za rješavanje kompleksnih i specifičnih oralnih potreba djece, uzimajući u obzir njihov fizički i emocionalni razvoj.

Cilj specijalizacije:

Osposobljavanje kliničara za prepoznavanje potreba pacijenata i pružanje visokokvalitetne zdravstvene zaštite i prevencije.

Podsticanje stručnog i naučnog usavršavanja kliničara.

Struktura specijalizacije

Program specijalizacije iz preventivne i dječje stomatologije obuhvata teorijsku nastavu i praktičan rad, zasnovan na naučno potvrđenim principima i kliničkom iskustvu. Cjelokupni proces, uključujući teorijski, pretklinički i klinički dio, odvija se pod nadzorom mentora.

Plan specijalizacije

U okviru specijalizacije Preventivna I dječja stomatologija, specijalizant stiče teorijska i praktična znanja iz sljedećih oblasti:

Značaj oralnih bolesti – Analiza njihovog socijalno-medicinskog i zdravstvenog uticaja.

Preventivne mjere – Promocija oralnog zdravlja, primarna i sekundarna prevencija (rana dijagnostika i sanacija) kod rizičnih grupa (trudnice, djeca, omladina, sportisti, osobe sa posebnim potrebama..).

Savremeni pristupi – Strategije za unapređenje oralnog zdravlja bazirane na naučnim dokazima: etiologija, patogeneza, epidemiološka i klinička ispitivanja, dijagnostika i kontrola faktora rizika (npr. ishrana, navike, higijena).

Programska zaštita – Ciljevi i mogućnosti organizovanih programa za očuvanje oralnog zdravlja.

Epidemiologija i statistika – Analiza epidemiologije oralnih bolesti i korišćenje zdravstvene statistike.

Organizacija stomatološke djelatnosti – Planiranje i sprovođenje preventivnih programa u stomatološkoj zaštiti.

Rast i razvoj-Rast i razvoj zuba i orofacijalnih struktura, razvojne anomalije, razvoj okluzije.

Anatomija i patologija -Anatomija, karijesologija, prevencija karijesa.Razvojne promjene broja i oblika zuba te njihovo liječenje. Razvojni defekti tvrdih zubnih tkiva, poremećaji erupcije i smjene zuba.

Psihološki i bihevioralni aspekti- Mentalni razvoj djeteta, problemi u ponašanju djece i adolescenata.

Dijagnostika i terapija-Uzimanje anamneze, postavljanje dijagnoze, radiografske pretrage.Kontrola bola, sedacija djece i adolescenata. Tretman karijesnih lezija i endodontska terapija u pedodonciji.

Urgentna stanja i povrede-Hitna stanja u dječjoj stomatologiji. Traumatske povrede, njihova terapija, praćenje i dugoročne prognoze.

Stanje parodoncijuma -Oboljenja parodoncijuma kod djece i adolescenata, njihova dijagnostika i terapija.

Posebne potrebe i sistemska oboljenja- Uticaj hroničnih bolesti na oralno zdravlje.

Stomatološka zaštita za djecu i adolescente s posebnim potrebama- Preventivni i terapijski postupci.

Preventivni i interceptivni postupci u pedodonciji.

Oralno- hirurške intervencije kod djece i adolescenata.

Program je osmišljen da specijalizantu pruži sveobuhvatna znanja i vještine potrebne za prevenciju, profilaksu i visokokvalitetnu stomatološku njegu djece i adolescenata, uključujući prilagođene terapijske pristupe za pacijente s posebnim potrebama.

Trajanje specijalizacije:

- 1.PREVENTIVNA I DJEČJA STOMATOLOGIJA – 22 mjeseca**
- 2. PROGRAMSKA STOMATOLOŠKA ZAŠTITA -7 mjeseci**
- 3. ORALNA HIRURGIJA -1 mesec**
- 5. ORTOPEDIJA VILICA - 1 mesec**
- 6. ORALNA MEDICINA -1 mesec**
- 7.PEDIJATRIJA - 1 mjesec**

8.GODIŠNJI ODMOR-3 mjeseca

UKUPNO: 36 mjeseci

Sadržaj specijalističkog staža preventivne i dječje stomatologije

TEORIJSKA NASTAVA iz preventivne i dječje stomatologije (dvosemestralna nastava)
odvija se na Medicinskom fakultetu UCG, iz sljedećih oblasti:

Preventivna stomatologija:

- Socijalno-medicinski-zdravstveni značaj preventivne stomatologije
- Strategije u prevenciji oralnih oboljenja
- Pogradska stomatološka zaštita
- Karijes (etiologija, dijagnostika, klasifikacija, dijagnostika rizika, evidencija i klinička ispitivanja)
- Prevencija i profilaksa karijesa
- Sistematska školska i predškolska stomatološka nega i ostale mjere u prevenciji karijesa
- Parodontalna oboljenja (etiologija, patogeneza, dijagnostika rizika, prevencija i profilaksa)
- Prevencija oboljenja mekih tkiva usne duplje
- Prevencija ortodontskih anomalija (preventivna i interceptivna ortopedija)
- Prevencija traumatskih povreda, neoplazmi i drugih oboljenja usta i zuba u dece
- Zdravstveno vaspitanje , metode i sredstva
- Epidemiologija
- Zdravstvena statistika
- Organizacija preventivne stomatološke zaštite

Dječja stomatologija:

- Razvitak usne šupljine (odontogeneza, nicanje zuba, hronologija nicanja, histološke i anatomske karakteristike mlečnih i stalnih zuba)
- Nepravilnosti razvitka zuba
- Ergonomija u stomatologiji
- Psihosomatske karakteristike i psihološki tipovi djece
- Stomatološki pregled i rad sa djecom
- Dijagnostičke metode u planiranju rada sa decom
- Klinička orofacijalna genetika
- Primjena rengenologije u dječjoj stomatologiji
- Kontrola bola i straha u dječjoj stomatologiji
- Karakteristike, dijagnoza i terapija karijesa mliječnih i stalnih zuba
- Dijagnoza i terapija obolenja pulpe i periodoncijuma
- Dijagnostika i terapija obolenja parodoncijuma i mekih oralnih tkiva u djece
- Dijagnoza i terapija povreda mliječnih i stalnih zuba
- Oralnohirurške intervencije
- Stomatološko zbrinjavanje djece sa posebnim potrebama
- Stomatološko zbrinjavanje djece sa opštim oboljenjima
- Urgentna stanja u dječjoj stomatologiji
- Primjena protetskog zbrinjavanja u djece

PRAKTIČNA NASTVA

PREVENTIVNA I DJEČJA STOMATOLOGIJA u ukupnom trajanju od 22 mjeseca
 (praktična nastava se obavlja na Medicinskom fakultetu, KCCG, u zdravstvenoj ustanovi na primarnom ili sekundarnom nivou koja ima imenovanog mentora iz oblasti preventivne i dječje stomatologije u punom radnom odnosu)

. Savladavanje vještina iz oblasti preventivne stomatologije

- Prvi prijem pacijenta. Karton SZO. Detekcija karijesa prema SZO, određivanje KEP-a zuba na osnovu utvrđenog statusa. Razlikovanje akutnih i hroničnih karijesnih lezija
- Procjena stanja opšteg i oralnog zdravlja. Zdravo dijete. Zdrava usta i zubi. Karakteristike zdravih tkiva usne šupljine. Ocjena razvoja i opšteg zdravstvenog stanja pacijenta. Dijagnostika stanja zdravlja sluznica, desni, parodontalnih tkiva (boja, izgled i sl.) Pregled zuba(denticija, broj, oblik, raspored, veličina, boja, hipoplazije i sl.). Registrovanje stanja oralne higijene, KEP-a i dr.
- Dijagnostika rane karijesne lezije gledji, klinički, radiografski. "Terapijske" mjere.
- Fenomen remineralizacije i preventivni aspekti restaurativne stomatologije.
- Prijem i preventivni pregled djece . Dijagnostika i oslobađanje straha (psihološki tipovi dece i sl.) u stomatološkoj ambulanti. Profesionalno uklanjanje mekih i čvrstih naslaga sa zuba. Obuka i motivisanje pacijenata za održavanje oralne higijene.
- Zalivanje fisura. Postupak zalivanja fisura mliječnih i stalnih zuba. Odabir intaktnih zuba za primjenu metode zalivanja fisura
- Loše navike i oboljenja mekih tkiva. Opšti i lokalni faktori.
- Pljuvačka i oralno zdravlje. Uloga i značaj. Pljuvačka kao dijagnostički medijum. Ocjena količine i kvaliteta izlučene pljuvačke, kisjelosti, puferski kapacitet.
- Dijagnostika ponašanja u odnosu na ukupno i oralno zdravlje, ocjena zdravstvenih navika i ponašanja. Test za dijagnostiku rizika za karijes u toku trudnoće i kod odojčeta.
- Dijagnostika navika (ponašanja) u ishrani. Pozitivne navike i ponašanje u odnosu na oralne bolesti. Metodologija ispitivanja uticaja ishrane. Uzimanje anamneze o ishrani, anketni upitnici, evaluacija podataka i dijagnoza ponašanja u odnosu na oralno zdravlje,motivisanje za pravilnu ishranu i korekciju grešaka u ishrani.
- Profilaksa karijesa fluoridima. Endogena i egzogena(lokalna) primena fluorida.Propisivanje fluorida na recept. Lokalna primejna fluorida (rastvori,želei,lakovi)
- Pravilna upotreba osnovnih i pomoćnih sredstava za izvođenje oralne higijene. Obuka pacijenata.Individualni pristup. Motivacija pacijenata.
- Dijagnostika rizika za pojavu karijesa na osnovu analize ishrane, oralne higijene,količine, kvaliteta i osobine pljuvačke. Dijagnostika rizika na osnovu prisustva mikroorganizama u pljuvački.

- Kontrola karijesa modifikacijom ishrane. Ograničenje i pravilni vremenski unos sahara. Primjena zaslađivača u ishrani. Planiranje sedmičnog jelovnika zdrave ishrane sa aspekta zaštite oralnog zdravlja.
- Mehanička kontrola biofilma kao preventivna mjera.
- Antimikrobna kontrola biofilma: primjena hlorheksidina i drugih hemioprolaktičkih sredstava.
- Prepoznavanje faktora koji utiču na formiranje biofilma i modifikuju odbrambeni sistem organizma.
- Kućna njega i profesionalna njega
- Dijagnostika rizika za pojavu parodontalnih oboljenja. Biofilm. Opšti i lokalni faktori. Testovi. Ocjena stanja oralne higijene (PI), gingive (GI, indeks krvarenja na sondiranje), prikaz testova za procjenu rizika. Anamneza i klinički pregled.
- Prevencija ortodontskih anomalija i interceptivne mere. Uzimanje anamneze . Dijagnostika loših navika. Rana dijagnostika ortodontskih nepravilnosti . Čuvare prostora. Selektivno brušenje zuba.
- Primjena specifičnih preventivnih mjera prilagođenih potrebama djece i odraslih sa posebnim potrebama.
- Prevencija povreda u orofacijalnoj regiji kod djece. Izrada intraoralnih štitića.
- Planiranje preventivnih mjera za zaštitu oralnog zdravlja trudnica
- Zdravstveno vaspitanje u stomatologiji s ciljem očuvanja oralnog zdravlja (metode i oblici). Individualno. Rad u maloj grupi.

Savladavanje vještina iz Dječje Stomatologije

Dijagnostika i Plan Terapije

Period novorođenčeta i odojčeta

Specijalizant je kompetentan da:

Ocijeni anamnestičke podatke dobijene od roditelja/staratelja:

Prenatalnu, natalnu i neonatalnu anamnezu,

Istoriju razvoja, medicinsku i stomatološku istoriju,

Oralnu higijenu i faktore rizika za rani nastanak karijesa,

Navike sisanja i rizik od razvoja malokluzije,

Istoriju načina ishrane i socijalni status.

Dijagnostikuje oralne tumore i ciste (Epštajnovne perle, Bonova zrna, kongenitalni epulis, limfangiomi).

Dijagnostikuje nerazvijene zube (natalni i neonatalni).

Dijagnostikuje i tretira karijes ranog djetinjstva i druge oblike karijesa.

Sprovodi terapiju oralne kandidijaze i primarnog herpetičnog stomatitisa.

Zbrinjava hitna stanja kao posljedicu traume ili infekcije.

Primjenjuje rendgenografske metode dijagnostike uz poznavanje rizika rendgen ekspozicije.

Prepoznaje kliničke implikacije prevremenog porođaja.

Prepoznaje znake zlostavljanja ili zapostavljanja djece.

Uzrast 3–6 godina

Specijalizant je kompetentan da:

Ocijeni ponašanje djeteta,

Obavi ekstraoralni i intraoralni pregled,

Procijeni oralnu higijenu i rizik za razvoj karijesa,

Dijagnostikuje poremećaje oralne mišićne funkcije,

Dijagnostikuje i zbrine rani gubitak ili pomjeranje mliječnih zuba,

Dijagnostikuje rane znakove malokluzije,

Dijagnostikuje stanja i oboljenja pulpe.

Uzrast 6–12 godina

Specijalizant je kompetentan da:

Prepozna potrebe za preventivnim mjerama (oralna higijena, zalivači fisura, ishrana, unos fluorida),

Procijeni okluzalni razvoj,

Sprečava i tretira traumatu.

Uzrast od 12 godina do adolescencije

Specijalizant je kompetentan da:

Dijagnostikuje rane znakove parodontitisa,

Procijeni razvoj i rast,

Posjeduje znanje o temporomandibularnom zglobu,

Prepoznaje znake seksualnog zlostavljanja, zloupotrebe droge, i poremećaja ishrane (anoreksija, bulimija).

RESTAURATIVNI TRETMAN

Mliječna denticija

Specijalizant je kompetentan da:

Pripremi kavitet prema morfološkim karakteristikama zuba i restaurativnog materijala,

Analizira neuspjehe kako bi spriječio greške u budućnosti,

Odabere tretman i materijal prema aktivnosti karijesa i uzrastu djeteta,

Dijagnostikuje oboljenja pulpe i sprovodi konzervativni i radikalni tretman pulpe (prekrivanje, parcijalna i potpuna pulpotomija, pulpektomija),

Protetski nadoknadi izgubljene zube,

Ocijeni kvalitet restauracija.

Mješovita denticija

Specijalizant je kompetentan da:

Sprečava i tretira karijes jamica i fisura (zalivači, preventivni ispuni),

Protetski nadoknadi izgubljene zube,

Dijagnostikuje i tretira oboljenja pulpe,

Tretira mlade stalne zube sa nezavršenim i završenim rastom korijena.

Stalna denticija

Specijalizant je kompetentan da:

Estetski zbrine zube adhezivnim sistemima,

Sprovede adekvatan endodontski tretman,

Sprovodi izbjeljivanje vitalnih i avitalnih zuba,

Primjenjuje estetske fasete, adhezivne mostove i splintove.

TRAUMATOLOGIJA

Specijalizant je kompetentan da:

Razumije principe prevencije povreda zuba,

Dijagnostikuje i tretira povrede zuba i alveolarnog grebena,

Primjenjuje odgovarajuće metode (radiografija, imobilizacija, restoracija),

Prepoznaje i liječi povrede pulpe i korijena,

Sprovodi replantaciju izbijenih zuba i prati biološke procese reparacije,

Prepoznaje povrede maksilofacijalne regije i zlostavljanje djece.

ORALNA HIRURGIJA, MEDICINA I PATOLOGIJA

Specijalizant je kompetentan da:

Dijagnostikuje i liječi oralne manifestacije sistemskih oboljenja kod djece,

Tretira bakterijske, virusne i gljivične infekcije oralne sluzokože,

Sprovodi frenektomiju i tretman poremećaja razvoja zuba (fluoroza, amelogenezis, dentinogenezis imperfekta),

Dijagnostikuje i tretira impaktirane zube i sprovodi hirurško-ortodontski tretman.

DJECA SA POSEBNIM POTREBAMA-MEDICINSKI KOMPROMITOVANI PACIJENTI

Specijalizant je kompetentan da:

Planira i sprovodi kompleksnu stomatološku njegu za medicinski, psihološki, mentalno ili socijalno kompromitovanu djecu,

Obavlja stomatološku njegu hospitalizovane djece,

Posjeduje znanje o profilaksi bakterijskog endokarditisa,

Rukovodi ili učestvuje u timovima za stomatološko zbrinjavanje pod opštom anestezijom.

PROGRAMSKA STOMATOLOŠKA ZAŠTITA -7 mjeseci

(praktična nastava se obavlja na Medicinskom fakultetu, KCCG, u zdravstvenoj ustanovi na primarnom ili sekundarnom nivou koja ima imenovanog mentora iz oblasti preventivne i dječje stomatologije u punom radnom odnosu)

Savladavanje vještina iz oblasti programska stomatološka zaštita:

a) Školska stomatološka njega (4 mjeseca)

Aktivnosti specijalizanta uz mentora:

- **Sistematski pregledi:** Pregled po jednog odjeljenja učenika u uzrastu 6,12 i 15 godina
- **Kontrolni pregledi:** Pregled po jednog odeljenja učenika II, III, IV, V, VII razreda
- Obrada i analiza epidemioloških podataka sa sistematskih pregleda.
- Planiranje aktivnosti:
 - Organizacija sastanaka.
 - Plan zdravstveno-vaspitnog rada.
 - Plan preventivnih i profilaktičnih mjera.

- Plan sanacije i dosanacije.
- Realizacija utvrđenih planova rada.
- Priprema izvještaja o sprovedenim aktivnostima.
- Evaluacija efekata rada (pozitivne strane, nedostaci, oblasti za unapređenje).

Napomena: Ovaj dio staža obrađuje se kroz izradu seminarskog rada.

b) Predškolska stomatološka njega (2 mjeseca)

1. Stomatološka zaštita djece u predškolskim ustanovama (1 mjesec):

Sistematski pregled djece u trećoj godini života.

Obrada i analiza epidemioloških podataka.

Planiranje aktivnosti:

Organizacija sastanaka.

Plan zdravstveno-vaspitnog rada.

Plan preventivnih i profilaktičnih mera.

Plan sanacije i dosanacije.

Realizacija utvrđenih planova rada.

Izrada izvještaja o realizaciji aktivnosti.

Evaluacija efekata rada (pozitivne strane, nedostaci).

2. Stomatološki rad sa predškolskom djecom (1 mjesec):

Sistematski pregled 30 dece.

Individualni plan preventivno-terapijskih mjera.

Sprovođenje zalivanja fisura i sanacija karijesa na stalnim zubima.

Zdravstveno-vaspitni rad sa djecom i roditeljima.

Evaluacija efekata rada (pozitivne strane, nedostaci).

Izrada izvještaja o sprovedenim aktivnostima.

Izdavanje uvjerenja o zdravim i saniranim zubima.

Obrada i analiza podataka sa sistematskih pregleda.

Napomena: Ovaj dio staža obrađuje se kroz izradu seminarskog rada.

c) Programska saradnja sa ostalim segmentima zdravstvene službe (20 dana)

Specijalizant se upoznaje sa:

Savjetovališno-dispanzerskim metodama rada. Aktivnostima polivalentne patronažne službe.

Organizacijom vakcinacija i uticajem ekoloških faktora na zdravlje djece.

Principima zdravstvenog vaspitanja i timskog rada u zdravstvenoj zaštiti djece.

Specifične aktivnosti:

Rad u savjetovalištu za majke i djecu (20 porodica sa novorođenom djecom).

Rad u savjetovalištu za trudnice (20 trudnica).

Saradnja sa patronažnom službom.

Planiranje i izvođenje preventivnih mera i zdravstveno-vaspitnih aktivnosti.

Priprema izvještaja o sprovedenim preventivnim aktivnostima.

d) Programska saradnja sa ostalim segmentima društvene zajednice (10 dana)

Specijalizant se upoznaje sa osnovama promocije oralnog zdravlja u lokalnoj zajednici.

Aktivnosti:

Organizacija promotivnih aktivnosti za oralno zdravlje na lokalnom nivou.

Koordinacija preventivnih mera u lokalnoj zajednici.

Saradnja sa lokalnim vlastima u promociji oralnog zdravlja.

Saradnja sa privrednim subjektima u sufinansiranju akcija promocije oralnog zdravlja (poseban akcenat na snabdevanje vodom, proizvođače hrane i higijenskih sredstava).

Saradnja sa lokalnim medijima radi informisanja i promocije oralnog zdravlja.

Saradnja sa lokalnim obrazovnim ustanovama.

Napomena: Sve navedene aktivnosti u delu staža prati evaluacija rada i izrada izveštaja.

ORALNA HIRURGIJA (praktična nastava se obavlja na Medicinskom fakultetu,KCCG)-1 mjesec

Specijalizant se upoznaje i osposobljava za pružanje prve pomoći, antišok terapiju, primarnu obradu povreda, dijagnostiku i terapiju akutnih dentogenih infekcija i mogućnosti oralno-hirurških intervencija u djece i odraslih.

ORTOPEDIJA VILICA (praktična nastava se obavlja na Medicinskom fakultetu, u KCCG i na nivou primarne zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama koje imaju imenovane mentore za ovu oblast specijalizacije)-1 mjesec

Specijalizant se upoznaje se i osposobljava za dijagnostiku ortodontskih nepravilnosti, primjenu mjera primarne prevencije i interceptivne ortopedije vilica.

ORALNA MEDICINA (praktična nastava se obavlja na Medicinskom fakultetu, KCCG)-1 mjesec

Specijalizant se osposobljava se za samostalnu dijagnostiku i terapiju oboljenja mekih tkiva usta.

PEDIJARIJA (praktična nastava se obavlja u KCCG i na nivou primarne zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama koje imaju imenovane mentore za ovu oblast specijalizacije) -1 mjesec

Specijalizant se upoznaje sa ishranom odojčadi i djece, sa dječjim bolestima i sa njihovim simptomima u ustima, bolestima koje zahtjevaju poseban pristup u liječenju zuba i usta u djece: hemofilija, leukemija, bolesti srca, bolesti bubrega, epilepsija, dijabetes, kao i sa hormonskim poremećajima u djece i manifestacije na orofacijalnim strukturama.

KATALOG ZNANJA I VJEŠTINA:

1. Predškolska stomatološka njega – 2 mjeseca	
Planiranje i izvođenje sistematskih pregleda djece u 3-oj godini života	20-30 pacijenata
Planiranje i izvođenje sistematskih pregleda djece pred polazak u školu	20-30 pacijenata
Planiranje i izvođenje kontrolnih pregleda djece sa visokim rizikom za karijes ranog djetinjstva u 2-oj godini života	10-20 pacijenata
Sistematski pregled	40-60 pacijenata
Kontrolni pregledi	10-20 djece sa visokim rizikom za karijes
Zdravstveno vaspitni rad	predavanje za vaspitače i roditelje - 1 rad u maloj grupi - 5 individualni zdravstveno vaspitni rad sa djecom i roditeljima - 30
Lokalne aplikacije koncentrovanih fluorida	30 aplikacija – (serija)
Zalivanje fisura	20 zuba
Sanacija i dosanacija	50% od obuhvaćene djece
Izvještaj o radu	1

Izveštaj o stanju oralnog zdravlja predškolske djece	1
Svakodnevni rad u ambulanti sa predškolskom djecom	sa mentorom
2. Školska stomatološka njega – 4 mjeseca	
Paniranje i izvođenje sistematskih pregleda	80-100 učenika
Planiranje i izvođenje kontrolnih pregleda	100-150 učenika
Zdravstveno vaspitni rad	predavanja – 3 rad u maloj grupi – 25 individualni zdravstveno vaspitni rad sa djecom i roditeljima – 30
Sanacija i dosanacija	60% od obuhvaćene djece
Izveštaj o radu	1
Izveštaj o stanju oralnog zdravlja školske djece	1
Svakodnevni rad u ambulanti sa školskom djecom	sa mentorom

3. Programska saradnja sa ostalim segmentima zdravstvene službe – 20 dana	
Rad u savjetovalištu za trudnice	15-20 trudnica
Rad u savjetovalištu za zdravu djecu	15-20 odojčadi sa roditeljima
Individualni zdravstveno vaspitni rad sa trudnicama ili roditeljima	10 pacijenata
4. Programska saradnja sa ostalim segmentima društvene zajednice – 10 dana	
Donošenje plana aktivnosti za promociju oralnog zdravlja u lokalnoj zajednici	Plan aktivnosti
Organizovanje i učešće u organizovanju jedne kampanje	Organizovanje kampanje

za promociju oralnog zdravlja	
Organizovanje i učešće u promociji oralnog zdravlja u lokalnim sredstvima javnog informisanja	Organizovanje kampanje
5. Ambulantni rad na Medicinskom fakultetu, KCCG – 22 mjeseca	
Stomatološki pregled sa planom prevencije i terapije i kompletnom obradom	30 pacijenata
Individualni zdravstveno vaspitni rad	100 pacijenata
Dijagnostika rizika za karijes	20 pacijenata
Dijagnostika rizika za parodontopatije	20 pacijenata
Zalivanje fisura	100 zuba najmanje
Preventivno plombiranje	100 zuba najmanje
Minimalno-invazivni zahvati na mladim trajnim zubima	100 zuba najmanje
Interceptivni zahvati	3 pacijenta
GJC ispuni	100 ispuna
Terapija nekomplikovanog karijesa plombiranjem zuba	200 ispuna
Terapija dubokog karijesa	50 zuba
Terapija oboljenja pulpe i komplikacija mliječnih zuba	30 zuba
Terapija oboljenja pulpe stalnih zuba	30 zuba
Terapija oboljenja pulpe stalnih zuba sa nezavršenim rastom korjena	5 zuba
Terapija urgentnih stanja (prva pomoć kod bolnih stanja, povreda i krvarenja)	20 pacijenata
Oralnohirurške intervencije u djece, specifičnosti vadenja mliječnih i stalnih zuba	10 mliječnih 10 stalnih
Terapija povreda	5 pacijenata
Liječenje komplikacija povreda	2 pacijenta
Terapija gingivitisa	5 pacijenata
Terapija oboljenja mekih oralnih tkiva	3 pacijenta

Rad u opštoj anesteziji	5 pacijenata
Priprema zdravstveno vaspitnih sredstava ili predavanja	5
Savjetovališni rad na Medicinskom fakultetu	10 dana
Seminar za epidemiološka istraživanja (završen seminar za epidemiološka istraživanja)	1
Ambulantni rad	sa mentorom

NAČIN PROVJERE ZNANJA

1. Seminarski radovi:
a) organizacija predškolske stomatološke njege
b) organizacija školske stomatološke njege
c) 1 seminarski rad iz preventivne stomatologije i 1 rad na tematskom kongresu sa štampanim rezimeom
d) 1 seminarski rad iz dječje stomatologije i 1 rad na tematskom kongresu sa štampanim rezimeom
2. Kolokvijumi:
a) 2 kolokvijuma iz preventivne stomatologije
b) 2 kolokvijuma iz dječje stomatologije

c) Završni kolokvijum
3. Objavljen 1 stručni rad u nacionalnom časopisu sa recenzijom u toku specijalizacije
4. Ovjereni izvještaji mentora o završenom programu (katalog znanja)

ZAVRŠNI KOLOKVIJUM

Specijalizant je obavezan posljednji mjesec specijalističkog staža (najmanje 14 dana) prije polaganja ispita položiti završni kolokvijum kod mentora. Završni kolokvijum obuhvata provjeru sveukupnog znanja iz propisanog specijalističkog programa. Nakon položenog završnog kolokvijuma mentor upisuje završno mišljenje u specijalističku knjižicu.

Tokom specijalizacije, specijalizant koristi zakonom propisani godišnji odmor u trajanju od najviše 30 dana u jednoj godini. Vrijeme korišćenja godišnjeg odmora se određuje u skladu s vremenom korišćenja godišnjeg odmora mentora.

Specijalistički ispit sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela:

- **Praktični dio ispita** obuhvata kliničku obradu određenih slučajeva pred mentorom i ispinom komisijom.
- **Teorijski dio ispita** uključuje usmenu odbranu specijalističkog rada i usmene odgovore na postavljena pitanja ispitne komisije.